

Sanja Tirić, dipl. ing. – prof. mentor
mr. Snježana Kovač, prof. psihologije
– prof. savjetnik

STRUČNO USAVRŠAVANJE NASTAVNIKA U SLOVENIJI KROZ PROGRAM ERASMUS+

Sažetak:

Škola za cestovni promet iz Zagreba već par godina sudjeluje ili je nositelj projekata pod nazivom „Perpetuum mobile“. Projekti se provode u sklopu programa Europske unije Erasmus+, a u okviru Ključne aktivnosti 1 - Mobilnost u svrhu učenja za pojedince, osim učenika sudjeluju i strukovni nastavnici koji se stručno usavršavaju. U sklopu projekta „Perpetuum mobile 4“ provedeno je stručno usavršavanje nastavnika u poduzećima i školama Europske unije. Strukovni nastavnici su se, u sklopu projekta, usavršavali u Danskoj, Finskoj, Švedskoj, Njemačkoj, Portugalu i Sloveniji. Stručno usavršavanje nastavnika provodi se u očekivanju povećanja kvalitete poučavanja strukovnih nastavnika i prilagodbe postojećih kurikuluma zahtjevima tržišta rada.

Ključne riječi:

- Program za cjeloživotno učenje – Program Erasmus+
- Stručno usavršavanje nastavnika u strukovnom obrazovanju

1. UVOD

Tijekom školske godine 2017./2018. , Škola za cestovni promet iz Zagreba provodila je projekt odobren od strane Agencije za mobilnost i programe Europske unije, program Erasmus+. U projektu pod radnim nazivom „Perpetuum mobile 4“ sudjelovalo je 50 učenika završnih razreda Škole za cestovni promet, koji se obrazuju za zanimanja vozač motornog vozila, tehničar cestovnog prometa i tehničar za logistiku i špediciju, 6 strukovnih nastavnika iz sektora promet i logistika te 3 nastavnika-pratelja. Projektom su se istovremeno provodile dvije aktivnosti: stručnu praksu za učenike i stručno usavršavanje strukovnih nastavnika. Stručna praksa za učenike te stručna usavršavanja za strukovne nastavnike odvijala su se u Danskoj, Finskoj, Švedskoj, Njemačkoj, Portugalu, Italiji i Sloveniji

Svrha projekta bila je korištenje mobilnosti za povezivanje obrazovanja s tržištem rada i povećanje kvalitete strukovnog obrazovanja u sektoru prometa i logistike.

2. ERASMUS+ STRUČNO USAVRŠAVANJE NASTAVNIKA

Njemačka

Stručno usavršavanje nastavnika u Njemačkoj organizirano je u suradnji s partnerima iz Hrvatskog gospodarskog saveza iz Frankfurta na Majni. Partner iz Njemačke organizirao je za nastavnika prometnih predmeta job-shadowing u poduzeću HESSEN Mobil u Wiessbadenu. Nastavnik je upoznat s djelatnošću poduzeća koje se bavi održavanjem, planiranjem i izgradnjom prometnica, raskrižja, tunela i objekata na cestama u regiji Hessen, organizira rad zimske službe,

Slika 1: Nastavnici u Duseldorfu

nadgleda i održava sustav za nadzor, praćenje, automatizaciju i sigurnost prometa te planira i izvodi mjere za zaštitu prirode i zaštitu od buke na prometnicama. Tijekom boravka na stručnom usavršavanju omogućen je i posjet sa stručnim vodstvom zračnoj luci Frankfurt, koja je četvrta najprometnija zračna luka u Europi. Također je organiziran posjet poduzeću TimoCom u Düsseldorfu koje pruža IT usluge u transportnoj i logističkoj struci te programsku podršku za burzu tereta.

Portugal

Slika 2: Autoškola u Bragi, Portugal

Stručno usavršavanje nastavnika u Portugalu (Braga) provedeno je u dvije ustanove. U autoškoli "Escola de Condução A Minhota" Braga, Portugal (posredstvom partnerske ustanove APLICAPROPOSTA LDA) nastvnik je upoznao sustav osposobljavanja vozača u Portugalu, rad autoškole te kadrovske i druge uvjete. Hospitirao je na teoretskoj nastavi (prometni propisi i pravila) i praktičnoj obuci vožnje za vozače B, C, D kategorije.

Slika 3: Stanica za tehnički pregled u Bragi

Tijekom boravka u Portugalu pratio je i rad u stanici za tehnički pregled. U stanici se provodila parksa za učenike a nastvnik je imao mogućnost stručnog usavršavanja u području tehničkog pregleda, osiguranja i registracije vozila. Tijekom boravka u stanici mogao je usporediti provođenje tih postupaka u Hrvatskoj i Portugalu.

Švedska

Voditelj obuke vožnje koji je i predavač Prometnih propisa i pravila bio je na mobilnosti u Björknäs gymnasiet, Boden, Švedska. Tamo je hospitirao na nastavi strukovnih nastavnika koji rade u obrazovnim programima za vozača s naglaskom na obuku vožnje i nastavu prometnih propisa i pravila. Prošao je i trening vožnje u zimskim uvjetima te trening na simulatoru za upravljanje bagerom.

Slika 4: Priprema za vožnju u zimskim uvjetima, Švedska

Danska

Nastavnik prometnih predmeta je zajedno s 5 učenika bio u SDE College Odense, Danska na osposobljavanju za vozača viličara. Tečaj je proveden na 6 različitih tipova viličara. Uz licenciju za vozača viličara, nastavnik je dodatno razvio i kompetencije za izvođenje nastave u nastavnom predmetu Prijevoz tereta.

Slika 5: tečaj za rukovatelja viličarom

Finska

Nastavnica prometnih predmeta bila je u South Savo Vocational College, Mikkeli, Finska. U školi se obrazuju učenici za više gospodarskih područja, kao što su Šumarstvo, Socijalna i zdravstvena zaštita, Građevinarstvo, Logistika i Turizam i ugostiteljstvo. Nastavnica je hospitirala na nastavi strukovnih nastavnika koji rade u obrazovnim programima za vozača s naglaskom na prijevoz tereta, eko-vožnju i održavanje vozila. Prošla je i trening sigurne vožnje u zimskim uvjetima te bila na job shadowingu u poduzeću za prijevoz pošiljki.

Slika 6: Nastava, Finska

Slovenija

Slika 7: Srednja poklična in strokovna šola Bežigrad

Stručno usavršavanje u Sloveniji provedeno je u Srednjoj pokličnoj in strokovnoj šoli Bežigrad-Ljubljana posredstvom partnerske ustanove Avtomoto zveza Slovenije . Nastavnica je pratila organizaciju i provođenje praktične nastave učenika koji se školuju u programu prometno logistični tehničar.

3. PERPETUUM MOBILE 4 - STRUČNO USAVRŠAVANJE NASTAVNIKA U SLOVENIJI

Slika 8: Središte AMZS

Prema projektnoj prijavi, Avtomoto zveza Slovenije /AMZS/ - novi partner na projektu, trebao je organizirati dvotjednu stručnu praksu za 4 učenika i stručno usavršavanje u obliku "job-shadowinga" za jednog strukovnog nastavnika unutar svoje ustanove. Iako AMZS redovno uključuje učenike i studente u svoja istraživanja, rad i stručne programe, zbog kadrovskih i organizacijskih promjena koje su se u AMZS dogodile nakon odobrenja projekta mentor nije bio u mogućnosti realizirati stručnu praksu unutar ustanove AMZS već u ustanovama s kojima AMZS surađuje: četvero učenika iz programa tehničar cestovnog prometa je bilo na stručnoj praksi u poduzeću Kobal transporti d.o.o., vodećem transportnom poduzeću u Sloveniji, a strukovna nastavnica je bila na job shadowingu u Srednjoj poklicnoj in strokovnoj šoli Bežigrad, Ljubljana.

Slika 9: Nastavnici srednje škole u Bežigradu

Srednja poklična in strokovna šola Bežigrad – Ljubljana je srednja škola koja priprema učenike za početak rada kod poslodavca ili za nastavak obrazovanja. Pored redovitog obrazovanja provodi se obrazovanje odraslih, kao i škola vožnje za sve kategorije. Obrazovanje se provodi u području logistike, strojarstva i tekstila. U području logistike, obrazovanje za zanimanje Tehničar za logistiku provodi se na dva načina

- Strukovno tehničko obrazovanje – PTI (3+2 godine)
- Srednje strukovno obrazovanje – SSI (4 godine)

Srednje strukovno obrazovanje koje se provodi u trajanju od 4 godine namjenjeno je učenicima koji se, nakon završene srednje škole, žele zaposliti ili upisati nastavak obrazovanja na sveučilištu.

Strukovno tehničko obrazovanje počinje s upisom u trogodišnje zanimanje. Nakon uspješnog završetka trogodišnjeg školovanja otvara se mogućnost upisa u dvogodišnji nastavak školovanja, čime se stječe zvanje Tehničar za logistiku.

U ovom programu provodi se obrazovanje za kvalitetno obavljanje poslova i zadataka u putničkom i teretnom prometu, logistiku ekonomske organizacije prostora, vremena i potrošnje energije. Tijekom obrazovanja, polaznicima je omogućeno stjecanje znanja za optimalnu i ekonomičnu uporabu vremena, materijala i energije, provođenje mjera sigurnosti na radu, pravilnu uporabu zaštitnih uređaja i skrb o zaštiti radne i životne sredine.

Nastavnica na stručnoj praksi stekla je uvid u organizaciju škole koja provodi nastavu iz više područja. Tako su dobrom organizacijom omogućeni zajednički projekti, kao što je obnova starog vozila. U tom projektu zajednički su radili nastavnici i učenici iz područja strojarstva, tekstila i logistike.

Prisustvovanje nastavi iz različitih predmeta, rezultiralo je uočavanjem različitih metoda poučavanja i usvajanjem novih sadržaja koji se mogu primjeniti u svim školama koje obrazuju učenike iz područja logistike i cestovnog saobraćaja.

Praktična nastava za zanimanje Tehničar za logistiku provodi se u tvrtkama u okruženju škole. Nastavnica je provela dio vremena u pratnji strukovnog nastavnika koji organizira praktičnu nastavu i prati provedbu iste tijekom školske godine. Posjetili su nekoliko tvrtki u kojima su učenici na praksi i provjerili mogućnosti organiziranja praktične nastave za slijedeću grupu učenika.

U sklopu Srednje škole nalazi se i Autoškola Ježica gdje se provodi osposobljavanje za vozače svih

kategorija kao i osposobljavanje za vozača traktora. Na lokaciji autoškole izvodi se i obrazovanje odraslih za zanimanja Vozač, Tehničar za logistiku, Učitelj vožnje, Predavač propisa, Voditelj autoškole te Početne kvalifikacije za vozača.

Nastavnica je prisustvovala i nastavi u obrazovanju odraslih te se upoznala s organizacijom ustanove i njenim organizacijskim specifičnostima u odnosu na isti oblik obrazovanja u Hrvatskoj. Razlike proizlaze iz različite zakonske regulative u Hrvatskoj i Sloveniji a koja se odnosi na školovanje Vozača motornog vozila..

Kao pratitelj učenika na praktičnoj nastavi, nastavnica je posjetila i tvrtku Kobalt transporti te se upoznala s mogućnostima zapošljavanja učenika koji se obrazuju u zanimanju Tehničar cestovnog prometa.

Slika 10: Autoškola Ježica

4. ZAKLJUČAK

Stručno usavršavanje nastavnika koje se provodi u sklopu projekta „Perpetuum mobile 4“, sigurno će povećati kvalitetu poučavanja nastavnika koji u definiranju ishoda učenja koriste znanja stečena uvidom u zahtjeve tržišta rada te metode poučavanja i iskustva najboljih EU obrazovnih praksi. Kvaliteta obrazovanja u matičnoj školi može se povećati iskustvima koja su nastavnici

stekli u inozemstvu te uvidom u potrebe tržišta rada. Nadamo se da će se rezultati stručnog usavršavanja nastavnika vidjeti i u prilagodbi postojećih kurikuluma prema zahtjevima tržišta rada. Iako je glavni cilj projekta „Perpetuum mobile“ stjecanje stručnih znanja i prakse, kao i usporedba načina provođenja školovanja u različitim zemljama Europske unije, mogućnost

koja je pružena nastavnicima da obiđu različite zemlje, omogućila im je upoznavanje različitih kultura.